

AKAİD DERS NOTLARI

6. ÜNİTE

AHİRETE İMAN

ABDULKERİM BAKIR
İHL Meslek Dersleri Öğretmeni

6. ÜNİTE AHİRETE İMAN

1. Dünya Hayatı ve Ahiret

Sözlük anlamı; **son, sonra olan ve son gün** anlamlarına gelir. Terim anlamı; **Kıyametin kopmasıyla başlayacak olan ebedi hayata** denir.

Ahirete iman; iman esaslarından olup genellikle Kur'an'da “**el yevmül ahir”ahir”(son gün)** şeklinde zikredilmiştir

Kur'an'da geçen ahiret isimleri

- yevmü'l-ahir (son gün)
- yevmü'l-ba's (diriliş günü)
- yevmü'l-hisab (hesap günü)
- yevmü'd-din (ceza ve mükafat günü)
- yevmü't-telak (kavuşma günü)
- yevmü'l-kıyame (kıyamet günü)

Biliyor musunuz?

Kur'an'da **hayat kavramı hem dünya ve hem de ahiret hayatını ifade etmek için ortak kullanılır**. Hayatı sadece dünya hayatı olarak gören ve ahiret hayatını yok sayan anlayış Kur'an'da reddedilmektedir.

Kur'an'da **dünya hayatının geçici olduğu** belirtilmekte, **ahiret hayatının ise ebedî olduğu** sıkça vurgulanmaktadır. Bizlerden dünya hayatının geçici zevklerine kanmamamız istenmekte, ebedi olan ahiret hayatını hesaba katan bir anlayışla yaşamamız ısrarla tavsiye edilmektedir

“Dünya hayatı ancak bir oyun ve bir eğlencedir Elbette ki ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır Hâlâ akıllanmayacak mısınız?” (En'am suresi, 32. ayet.)

İslam'a göre **insan için dünya hayatı ahiretin tarlası** gibidir. Zira insan, dünya hayatında yapıp ettiklerinin karşılığını ahiret hayatında görecektir. Bir anlamda burada ekilenler ahirette iyi kötü, hayır şer, cennet cehennem şeklinde ürün olarak karşımıza çıkacaktır.

Dünya hayatının amacı, insanın yaratıcısını tanıyıp **kulluk bilinciyle yaşamasıdır**.

Yüce Allah bir ayette şöyle buyurmuştur:

“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım“ (Zariyat suresi, 56. ayet.)

Dünya hayatının nihai **amacı ise ahiret hayatını kazanmak** olmalıdır. Çünkü Kur'an'ın bildirdiği gibi dünya hayatı geçicidir Asıl hayat, ebedî olan ahiret hayatıdır

Yüce Allah bir ayette şöyle buyurmuştur:

“Bu dünya hayatı geçici zevkler ve oyalanmadan başka bir şey değildir ahiret yurduna gelince işte asıl hayat odur Keşke bunu bilselerdi! (Ankebut suresi, 64. ayet.)

2. Ahiret Hayatının Varlığının Delilleri

Hem varlıkların yaratılışındaki anlam açısından hem de insanın yaratılış gayesi açısından bakıldığında ahiretin varlığı gereklidir.

Ahiret hayatının gerekliliği;

- Akli deliller
- Nakli deliller

ile sabittir.

Ahirete İmanın Akli Delilleri

- ✓ Evrensel ahlak ilkelerinin hayata geçirilebilmesi
- ✓ Mutlak adalet
- ✓ Ebedilik arzusu
- ✓ İnsanın özgür ve sorumlu oluşu
- ✓ İnsanın başıboş ve amaçsız yaratılmadığı
- ✓ Varoluş ve hayatın anlamı
- ✓ İnanç ve davranışlara karşılıklarının verilmesi
- ✓ Hakikatin ortaya çıkması
- ✓ İyilik, hak ve görev bilinci

Ahiret hayatının varlığını gösteren akli delillerin yanında Kur'an'da zikredilen nakli deliller de vardır

“De ki Allah sizi diriltir, sonra öldürür Sonra sizi şüphe götürmeyen kıyamet gününde bir araya toplar. Fakat insanların çoğu bilmezler. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Kıyametin kopacağı gün var ya işte o gün, batıla sapanlar hüsrana uğrayacaklardır!” (Casiye suresi, 26 27. ayetler.)

Ahirete imanın nakli delillerinden hareketle şu çıkarımlara ulaşılır:

- **İlk defa yaratan** tekrar yaratabilir.
- İnanıp **salih amel işleyenlerle inkar edip zulmedenler** bir tutulmayacaktır.
- Her şeye gücü yeten Allah **tekrar diriltmeye kadirdir**.
- Ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkaran Allah, **insanları kabirlerinden çıkaracaktır**.
- **Baharda yeryüzünü kıştaki ölümünden sonra diriltir** Allah, insanları da diriltir.
- **Gökleri ve yeri yaratan** ölüleri de diriltmeye kadirdir.

3. Ahiret Hayatının Safhaları

Ölüm bir son değildir. **İnsanın ölümüyle ahiret hayatı başlar**. Ahiret hayatında bazı safhalar vardır.

3.1. Berzah Âlemi

Sözlük anlamı; Berzah iki şey arasındaki engel manasına gelir. **Terim anlamı;** **Ölümlle başlayıp yeniden diriltilmeye kadar sürecektir olan ara dönem**, dünya ile ahiret arasındaki âlem ve kabir hayatı karşılığında kullanılır.

Ölümlle başlayıp yeniden dirilmeye kadar devam edecek olan hayata **kabir hayatı** denilir. Kabir hayatı dünya ile ahiret arasında bir ara dönem olduğu için **berzah hayatı** diye de anılmıştır.

- **İnsan öldükten sonra dirilinceye kadar berzah (kabir) aleminde kalır.**

Resulullah kabirde azap gören bazı kimselerin sesini işitmiş, kabir azabından Allah'a sığınmış ve ashaba da Allah'a sığınmalarını söylemiştir.

"Allah'ım Âcizlikten tembellikten, korkaklıktan, cimrilikten bunaklıktan, kabir azabından sana sığınırım. Allah'ım! Nefsime senden sakınma şuurunu (takvasını) ver ve nefsimi arındır. Onu en iyi arındıracak olan sensin. Onun koruyucusu da onun efendisi de sensin. Allah'ım! Fayda vermeyen ilimden, huşû duymayan kalpten doymayan nefisten ve kabul edilmeyen duadan sana sığınırım. (Müslim, Zikir, 73

Kur'an-ı Kerim'de **inkarcıların kabir azabına çarptırılacağı, İnananların kabirlerinde nimetlere ulaşacağı** bildirilmiştir. Kabir suali ve azabıyla ilgili hadislerde sorulara cevap veren müminlerin kabirlerinin genişletilip aydınlatılacağı, cennet bahçelerinden bir bahçe haline getirileceği ifade edilmiştir.

3.2. Kıyamet

Sözlük anlamı; **Kıyamet kalkmak, dikilmek, ayaklanmak** anlamlarına gelir. **Terim anlamı;** **Evrenin düzeninin bozulması, her şeyin alt üst edilmesi ve ölen varlıkların yeniden diriltilerek ayağa kalkması** ve mahşere doğru yönelmesi demektir.

Dünya hayatından ahiret hayatına geçiş aşaması kıyamettir. Kur'an ahiret hayatının aşamaları hakkında ayrıntılı bilgiler verir.

Kur'an'daki bilgilere göre kıyamet;

- ✓ Sûra üflenince başlayacak.
- ✓ Kâinattaki düzen bozulup hayat son bulacak.
- ✓ Sûra ikinci üflemenin ardından ba's olayı gerçekleşecek.
- ✓ Yüce Allah insanları tekrar diriltilerek yerden ot bitirir gibi topraktan çıkaracak.
- ✓ İnsanlar aynı hedefe doğru koşarak Rablerinin huzuruna çıkacak.

“Sûr'a üflenince, Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir Sonra ona bir daha üflenince bir de ne göresin, onlar ayağa kalkmış bakıyorlar.” (Zümer suresi, 68. ayet.)

Kıyametin ne zaman kopacağını ancak Allah bilir. Yüce Allah kıyametin kopacağı zamanı ancak kendisinin bildiğini çeşitli ayetlerde ifade etmiştir.

“Sana kıyameti, ne zaman gelip çatacağını soruyorlar De ki Onun ilmi ancak Rabb'imın katındadır O'nun vaktini ondan başkası bilemez.” (A'râf suresi, 187. Ayet)

Ayet ve hadislerde bildirilen kıyamet alametleri

- ✓ Güneşin batıdan doğması (Buhâri, Fiten, 24-25.)
- ✓ Yecüc Me'cüc'ün ortaya çıkması (Enbiyâ suresi, 96. ayet.)
- ✓ Deccal'in zuhuru (Müslim, Fiten, 39.)
- ✓ Yeryüzünün duman (duhan) ile kaplanması (Duhân suresi, 11-12. ayetler.)
- ✓ Büyük depremlerin yaşanması (Müslim, Fiten, 39.)
- ✓ Dâbbetü'l-arzın yerden çıkması (Neml suresi, 82. ayet)
- ✓ Nüzul-i İsa (Buhâri, Büyü, 102.)

3.3. Ba's

Sözlük anlamı : Ba's birini kaldırıp harekete geçirmek, uykudan uyandırmak, diriltmek anlamına gelir. **Terim anlamı :** Allah'ın (c.c) ahiret hayatını başlatmak üzere kıyamet gününde ölüleri yeniden diriltmesi, onları kabirlerinden çıkararak hayata döndürmesi demektir.

Sûr , kıyametin kopuşunu belirtmek ve kıyamet koştuktan sonra bütün insanların dirilmelerini sağlamak için **İsrafil aleyhisselâm** tarafından üfürülecek olan boruya denir. Hz . Peygamber bir hadislerinde sûrun , kendisine üflenen bir boru ve boynuz olduğunu haber vermiştir. Tirmizi , Kıyamet, 8 Fakat bu borunun mahiyeti insanlar tarafından bilinemez.

3.4. Mahşer, Hesap ve Mizan

Haşr Sözlük anlamı : toplanmak, bir araya gelmek anlamına gelir. **Terim anlamı :** Yüce Allah'ın, insanları hesaba çekmek üzere tekrar dirilişten sonra bir araya toplamasıdır.

Mahşer sözlük anlamı : toplanılan yer anlamına gelir. **Terim anlamı :** Kıyamet günü ikinci kez sûra üflendikten sonra bütün insanların diriltilecek mezarlarından kalkıp dünyada iken yaptıkları her şeyin hesabını vermek üzere toplanacakları yer.

Kur'an'ı Kerim'de mahşerden ve bu sırada yaşanacak olaylardan bahseden pek çok ayet vardır

Bu ayetlerden birinde şöyle buyrulur

“Allah onları, sanki günün ancak bir saati kadar kaldıklarını sandıkları bir durumda yeniden diriltip toplayacağı gün aralarında birbirleriyle tanışır Allah'ın huzuruna varmayı yalanlayanlar elbette zarara uğramışlardır Çünkü onlar doğru yola gitmemişlerdi. (Yunus suresi, 45. ayet.)

Amel Defterlerinin Dağıtılması

İnsanlar hesaplarının görülmesi için toplandıktan sonra, kendilerine dünyada iken yapmış oldukları işlerin yazılı bulunduğu amel defterleri dağıtılır. Bu defterlerin mahiyeti bilinmemektedir

Kiramen Katibin adı verilen melekler tarafından yazılan amel defterleri hakkında Kur'an'da şöyle buyrulur.

“Kitap ortaya konmuştur Suçluların onda yazılı olanlardan korkmuş olduklarını görürsün «Vay halimize derler, bu nasıl kitapmış Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın hepsini sayıp dökmüş!» Böylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlardır Senin Rabb'in hiç kimseye zulmetmez (Kehf suresi, 49. ayet.)

Hesap ve Sual

İnsanlar amel defterlerini ellerine aldıktan ve yaptıklarını en ince detayına kadar gördükten sonra Yüce Allah tarafından hesaba çekileceklerdir. Hesap ve sorgulama sırasında amel defterlerinden başka, **insanın organları ve yeryüzü de insanların yaptıklarına şahitlik edecektir.**

Zerre ölçüsü hayır işleyenin mükafatını, kötülük işleyenin cezasını göreceği ve hiçbir adaletsizliğin söz konusu olmayacağı sorgu ve hesap sırasında insanlara şu beş şey sorulacaktır:

- Ömrünü nerede tükettiği
- Gençliğini nasıl geçirdiği
- Malını nereden kazandığı
- Malını nereye harcadığı
- Bildikleriyle amel edip etmediği

Mizan

Sözlükte terazi anlamına gelen mizan, ahirette hesaptan sonra herkesin amellerinin tartıldığı ilahi adalet ölçüsüdür. Tartıda iyilikleri, kötülüklerinden ağır gelenler kurtuluşa erecek, hafif gelenler ise cehenneme gideceklerdir.

•“Biz kıyamet günü için adalet terazileri kurarız Artık kimseye, hiçbir şekilde haksızlık edilmez Yapılan iş bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onu(adalet terazisine) getiririz Hesap gören olarak (herkese) yeteriz (Enbiya suresi, 47. Ayet)

3.5. Sırat

Sözlük anlamı : Sırat yol, cadde, geçit anlamlarındadır. **Terim anlamı :** Ahirette herkesin görüp yürüyeceği yol veya köprüye denir.

Sırat mahşer yerinden başlayan, cehennemin üzerinden geçerek cennete kadar uzanan bir yol veya köprüdür. Sıratı geçmenin kolaylığı veya zorluğunda belirleyici olan, kişilerin iman ve salih amelleridir.

Biliyor musunuz?

Herkes sıratı geçecektir. Müminler yaptıkları amellerine göre kimi süratli, kimi daha yavaş olarak bu yoldan yürüyecek, kafirler ve günahkarlar ise cehenneme düşeceklerdir.

Şefaât

Şefaât sözlükte yardım etmek, suçunun bağışlanması veya dileğinin yerine getirilmesi için birine aracılık etmek manalarına gelir. Terim olarak kıyamet gününde peygamberlerin ve kendilerine izin verilen salih kulların, müminlerin bağışlanması için Allah katında niyazda bulunması anlamında kullanılır.

Biliyor musunuz?

Kur'an'da kıyamet günü Allah'tan başka hiçbir dost ve şefaâtçinin olmayacağı belirtilmiş ve o gün şefaatin ancak Allah'ın izni ve rızasıyla gerçekleşeceği bildirilmiştir. (bk. Bakara suresi, 255. ayet.)

- ✓ Kur'an'da ve sahih hadislerde şefaatin yalnız Allah'a ait olduğu açıkça belirtilmiştir.
- ✓ Kendisine şefaât edilecek kimseler samimi Müslümanlardır.
- ✓ Allah'ın razı olduğu ve şefaât edilmelerine izin verdiği kimselere yine Allah'ın izni dahilinde şefaât edilecektir.
- ✓ Yüce Allah'ın şefaât izni vereceği kulları Hz Peygamber, diğer bütün peygamberler, melekler, sahih ve müttaki müminlerdir.
- ✓ Kâfirlere ise hiçbir şekilde şefaât edilmeyecektir.

Unutmayalım!

Müslümanlara düşen görev, şefaate güvenerek dinin gereklerini terk etmek değil şefaate layık olabilmek için çalışıp çabalamak olmalıdır.

3.6. Cennet ve Cehennem

Cennet sözlük anlamı : Bitki ve ağaçlarıyla toprağı örten bahçedir. **Terim anlamı :** Kur'an'da, müminlerin ahiretteki "ebedi nimet ve saadet yurdu" için kullanılan isimdir.

Ayet ve hadislerde cennet nimetlerinin insan akıl ve hayalinin alamayacağı güzellikte olduğunu bildirilmiştir.

Peygamber Efendimiz bir hadis i şerifte şöyle buyurmuştur

Cenab ı Hakk buyuruyor ki "Salih kullarım için ben, cennette hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve insanın kalbinden geçmeyen nice nimetler hazırladım" (Buhari, Tefsir, 32.)

Cehennem sözlük anlamı : derin kuyu anlamına gelir. **Terim olarak ise :** Ahirette kafirlerin sürekli olarak, günahkar müminlerin de günahları ölçüsünde cezalandırılmak üzere kalacakları azap yeridir.

Ahret hayatının her devresinde olduğu gibi, cehennem azabını da ruh beden ile çekecektir. Cehennem hakkında bahsedilen, acı, ızdırıp azap, ateş vb şeyler bu dünyadakilere benzemediği ifade edilmektedir. Cehennemin mahiyetini insanların bilmesi mümkün değildir. Ancak Allah bilir.

A'râf

A'râf sur, dağ ve tepenin en yüksek kısmı manasındaki 'urf'un çoğuludur. A'râf suresinin 46. ayetinde yer alan bu kavram **cennetle cehennemi birbirinden ayıran bölgedeki surun yüksek kısmının adıdır.** A'râf denilen yerde kimlerin bulunacağı **Ashâbü'l A'râf** ile ilgili farklı görüşler ileri sürülmüştür. **Ashâbü'l A'râf'ın sevap ve günahı eşit olan müminler,** cennet veya cehennemlik durumu belli olmayanlar ile müşriklerin bülûğ çağından önce ölen çocuklarının olabileceği söylenmiştir.

Kur'an'da tartıları ağır gelenlerle hafif gelenlerin durumları bildirildiği halde günahları sevaplarına eşit olanların durumları hakkında herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Bu durum Ashâbü'l A'râf ile kastedilenlerin iyi ve kötü amelleri eşit olan müminler olduğu yönündeki görüşün daha isabetli olduğuna delil gösterilebilir. bk A'râf suresi, 46 47 ayetler

4. Ahirete İmanın Hayatımıza Etkileri

- ✓ Dünya hayatında kişiyi iyi olmaya, ahlaklı davranışlar sergilemeye sevk eder.
- ✓ İnsan hayatına bir hedef ve yön verir, yaradılıştaki gayeyi öğretir.
- ✓ İnsanların acılarını hafifletir, zor durumlara katlanmasını sağlar.
- ✓ İnsanların dünyaya karşı aşırı bağlılıklarını önler.
- ✓ İnsanı cesaretli ve güçlü kılar.
- ✓ İnsanda erdemli bir yaşam ideali oluşturur.

Ahirete İnanan İnsan:

- ✓ Ahirette yaptıklarından hesaba çekileceğini bilir.
- ✓ Dünyadaki işlerinde helal haram bilinciyle yaşar, hak hukuk gözetir.
- ✓ Dünyayı, ahiret hayatına hazırlanma mekânı olarak görür.
- ✓ Erdemli yaşamaya çalışır. İnsanlarla iyi geçinir ve kimseye haksızlık etmez.
- ✓ Yaşamın bir amacı olduğunu anlar ve yaratılış amacı doğrultusunda hayatını sürdürmeye özen gösterir.
- ✓ Ölümün geçici hayatın son bulması, sonsuz yeni bir hayatın başlaması olduğunu bilir.